

Javno savjetovanje „Modernizacija i pojednostavnjenje zajedničke poljoprivredne politike”

ISTAKNUTE TEME

Osnovni podaci:

322 916 podnesaka (uključujući velike javne kampanje)

1423 dokumenta o stajalištu

58 520 odgovora na internetski upitnik:

- o **21 386 poljoprivrednika (36,5 %)**
- o **27 893 druga građanina (47,7 %)**
- o **9241 organizacija (15,8 %)**, uključujući privatna trgovačka društva, tijela javne vlasti, trgovinske, poslovne ili strukovne organizacije, nevladine organizacije i platforme te istraživačke i akademske ustanove.

Velik interes javnosti za poljoprivredu, ruralna područja i ZPP

Javno savjetovanje o „modernizaciji i pojednostavnjenju zajedničke poljoprivredne politike” potvrđuje da postoji velik interes javnosti za pitanja povezana s poljoprivredom, hranom i ZPP-om: primljeno je **322 916 podnesaka**, koji uključuju velike organizirane kampanje, **58 520 odgovora** pojedinaca i organizacija **na internetski upitnik** te **1423 dokumenta o stajalištu**.

Ta razina sudjelovanja nadilazi očekivanja i u velikoj mjeri premašuje broj građana EU-a koji su sudjelovali u prethodnim savjetovanjima o budućnosti ZPP-a (u javnoj raspravi 2010. primljeno je 5700 podnesaka).

Što je još važnije, Europska komisija ovim je javnim savjetovanjem uspjela prikupiti **vrlo širok raspon mišljenja i razloga za zabrinutost** povezanih s poljoprivredom EU-a te **u raspravu o ZPP-u uključiti širu javnost**.

Tako velik interes društva ponovno pokazuje da se poljoprivreda i ZPP tiču cjelokupnog europskog društva te da se učinci ZPP-a osjećaju i daleko izvan poljoprivredne zajednice.

Zadržavanje snažne zajedničke poljoprivredne politike na razini EU-a

Ishod javnog savjetovanja pokazuje da postoji velik interes da se zadrži **zajednička europska politika u području poljoprivrede i ruralnog razvoja**. Postoji konsenzus u pogledu **dobane vrijednosti ZPP-a za EU**.

Kao ključni razlozi u prilog poljoprivrednoj politici kojom se zajednički upravlja na razini EU-a pokazali su se potreba da se zajamče jednaki uvjeti na jedinstvenom tržištu i prekogranični izazovi kao što su sigurnost hrane, zaštita okoliša i klimatske promjene (s pozitivnim odgovorima više od 90 % ispitanika). Ostali razlozi uključuju potrebu za zajedničkim stajalištem na međunarodnoj razini (83 %), nužnost očuvanja gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije u EU-u (86 %) te potrebu za zajedničkim okvirom za razmjenu najboljih praksi (91 %). Veliku potporu dobio je i zajednički proračun jer se on smatra učinkovitijim (62 %).

Nadalje, među različitim dionicima postoji i konsenzus da je EU odgovarajuća razina vlasti za djelovanje u području ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njihovom utjecaju (85 %), pridonosenja visokoj razini zaštite okoliša u EU-u (73 %), rješavanja nesigurnosti na tržištu (67 %) i poticanja opskrbe zdravim i kvalitetnim proizvodima (62 %). Mišljenja poljoprivrednika razlikuju se od mišljenja drugih građana u pogledu osiguravanja primjerenog životnog standarda za poljoprivrednike, osiguravanja opskrbe hranom po razumnim cijenama i razvoja ruralnih područja.

Iako postoji konsenzus da je potrebno djelovanje na razini EU-a (i jasno protivljenje vraćanju te politike na nacionalnu razinu), stajališta koja su iznijeli organizirani dionici razlikuju se u pogledu konkretne raspodjele odgovornosti između EU-a i država članica: dok neki dionici zahtijevaju više fleksibilnosti na nacionalnoj/regionalnoj razini kako bi se provedba politike mogla prilagoditi posebnim lokalnim potrebama, druge organizacije traže odlučnije djelovanje na razini EU-a kako bi se svima mogli jamčiti jednaki uvjeti.

Potvrda budućih izazova

Primjeren životni standard poljoprivrednika, pritisci na okoliš i klimatske promjene (njihovo ublažavanje i prilagodba promjenama) izdvojeni su u javnom savjetovanju kao tri najveća problema s kojima se poljoprivreda EU-a i ruralna područja suočavaju.

Istodobno je vidljivo da je javnost uvelike svjesna niže razine prihoda poljoprivrednika u odnosu na prosjek EU-a (88 %), činjenice da poljoprivrednici dobivaju samo ograničen dio cijene koju plaćaju potrošači (97 %) te strožih uvjeta proizvodnje u EU-u nego izvan EU-a (87 %). Jasno je utvrđeno da su nedostupnost zemljišta i niska profitabilnost glavne prepreke bavljenju poljoprivredom.

S obzirom na specifične izazove zaštite okoliša ispitanici (poljoprivrednici i osobe koje se ne bave poljoprivredom) nedvojbeno prioritetima smatraju očuvanje bioraznolikosti, smanjenje degradacije tla i održiviju upotrebu pesticida i gnojiva.

Potreba za jednostavnijom i učinkovitijom politikom

Sudionici u javnom savjetovanju smatraju da sadašnja **zajednička poljoprivredna politika samo donekle uspješno odgovara na te izazove (57 %)**. To mišljenje dijele različite kategorije ispitanika (poljoprivrednici, drugi građani i organizacije).

Sve kategorije ispitanika (poljoprivrednici, drugi građani i organizacije) negativno su ocijenile i opseg u kojem sadašnji ZPP odgovara na izazove zaštite okoliša (63 %).

Prekomjerna birokracija i nedostatna briga o održivosti često se ističu kao glavni problemi/prepreke uspješnom ostvarivanju ciljeva sadašnje politike. Istodobno se najsloženijim elementima i najvećim opterećenjem smatraju ekologizacija, zahtjevi za potporu i nadzor. U stajalištima koja su dostavili poljoprivrednici i tijela javne uprave općenito se traži smanjenje administrativnog opterećenja.

Različita mišljenja o gospodarstvu i okolišu...

Na pitanje o tome **na koji način poljoprivrednici pridonose društvu** javljaju se oprečna mišljenja: poljoprivrednici sebe smatraju odgovornima za opskrbu zdravim, sigurnim i raznovrsnim proizvodima te za osiguravanje dovoljne količine hrane; i drugi građani poljoprivrednike smatraju dobavljačima zdravih i sigurnih proizvoda, ali ih kao proizvođače ujedno smatraju odgovornima za zaštitu okoliša i osiguravanje dobrobiti i zdravlja životinja.

Različita mišljenja javljaju se i pri utvrđivanju **ciljeva ZPP-a**: dok poljoprivrednici naglašavaju osiguravanje svojeg primjerenog životnog standarda, drugi građani veću pozornost posvećuju opskrbi zdravim i kvalitetnim proizvodima i visokoj razini zaštite okoliša.

Ispitanici na različite načine ocjenjuju ulogu ZPP-a u odnosu na **10 prioriteta Komisije u razdoblju 2014. – 2020.**: dok poljoprivrednici smatraju da bi ZPP trebao više činiti za poticanje ulaganja, rasta i zapošljavanja te za jačanje jedinstvenog europskog tržišta, drugi građani naglašavaju ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu klimatskim promjenama i osiguravanje obnovljive energije.

... i novi društveni zahtjevi

No osim već poznatih gospodarskih ciljeva i ciljeva zaštite okoliša, javnim se savjetovanjem potvrđuje potreba za usmjerivanjem veće pozornosti na nove društvene zahtjeve u okviru zajedničke poljoprivredne politike.

Traži se da se u nove ciljeve ZPP-a uključe dobrobit životinja, ekološki uzgoj i kvalitetni proizvodi. U pisanim podnescima osoba koje se ne bave poljoprivredom i nekih dionika spominju se i zaštita potrošača i uvrštavanje zdravstvenih standarda.

Suglasnost o potrebi za modernim i jednostavnijim ZPP-om

Sudionici u javnom savjetovanju slažu se da treba pružiti potporu prihodima poljoprivrednika (66 %) te da treba poboljšati položaj poljoprivrednika u vrijednosnim lancima (96 %), podupirati ciljane ulaganja (81 %) i djelovati na veću dobrobit okoliša i klime (77 %).

U pitanjima o kriterijima koje bi trebalo primjenjivati u dodjeli izravnih potpora poljoprivrednici jasnu prednost daju naknadama za poljoprivredne aktivnosti u područjima s prirodnim ograničenjima / područjima visoke prirodne vrijednosti, ograničavanju potpore velikim korisnicima (engl. *capping*) i pružanju potpore mladim poljoprivrednicima. Drugi

građani smatraju da bi se pri dodjeli izravnih potpora pozornost trebala posvetiti malim proizvođačima i praksama koje najpovoljnije djeluju na okoliš.

Najrelevantnijim ciljevima ZPP-a u pogledu okoliša smatraju se voda (njezina kakvoća i količina), zaštita tla i bioraznolikost. Istodobno se najrelevantnijim djelovanjima u suočavanju s klimatskim promjenama smatraju smanjenje emisija stakleničkih plinova, skladištenje i sekvestracija ugljika, prilagodba klimatskim promjenama te diversifikacija poljoprivrednih sustava. U tom se području poljoprivrednici u velikoj mjeri slažu s idejom da bi ZPP bio jednostavniji kad bi postojao veći izbor u pogledu mjera u području zaštite okoliša.

Konačno, u pogledu konkretnih prijedloga za pojednostavnjenje dionici se slažu da bi pozitivne učinke imalo smanjenje preklapanja između mjera ruralnog razvoja i drugih mjera ZPP-a (69 %), bolja upotreba baza podataka i tehnologija (daljinsko istraživanje, pametni telefoni) u svrhu smanjenja inspekcija poljoprivrednih gospodarstava (62 %) te šira upotreba alata e-uprave (63 %).

Sljedeći koraci

Odgovori na internetsko javno savjetovanje i sažetak rezultata otvorenog javnog savjetovanja bit će objavljeni na sljedećoj stranici:

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_hr

Ishod internetskog javnog savjetovanja i druge aktivnosti savjetovanja uzet će se u obzir pri izradi Komunikacije o modernizaciji i pojednostavnjenju zajedničke poljoprivredne politike te procjeni učinka budućeg ZPP-a.

Podnesci primljeni u javnom savjetovanju ne mogu se smatrati službenim stajalištem Europske komisije i njezinih službi.